

TÖK: FŐKIADÓHIVATAL
UT PIAC UCCÁ 49.
KÖZPONT SZÉCHENYI
ÉS SÁNDOR RT.
C UCCÁ 34. SZÁM
PÉNZTÁRÁNÁL.

Diákot
ásra elfogad uri
id. Rothermere
2661

elligens
két középiskolás
ellátásra szép,
szoba, fürdő-
lattal gondos fel-
elfogad. Rother-
Kollégium tel-
23

Diákot
ásra elfogad uri
id. Rothermere
2661

elligens
két középiskolás
ányt teljes ellá-
szobával, fürdő-
álattal, gondos
elfogad. Cim
Független Ujság
nál. 2622

Diákot
ásra elfogad uri
id. Rothermere
2661

elligens
két középiskolás
ányt teljes ellá-
szobával, fürdő-
álattal, gondos
elfogad. Cim
Független Ujság
nál. 2622

Diákot
ásra elfogad uri
id. Rothermere
2661

elligens
két középiskolás
ányt teljes ellá-
szobával, fürdő-
álattal, gondos
elfogad. Cim
Független Ujság
nál. 2622

Diákot
ásra elfogad uri
id. Rothermere
2661

elligens
két középiskolás
ányt teljes ellá-
szobával, fürdő-
álattal, gondos
elfogad. Cim
Független Ujság
nál. 2622

Diákot
ásra elfogad uri
id. Rothermere
2661

elligens
két középiskolás
ányt teljes ellá-
szobával, fürdő-
álattal, gondos
elfogad. Cim
Független Ujság
nál. 2622

Diákot
ásra elfogad uri
id. Rothermere
2661

elligens
két középiskolás
ányt teljes ellá-
szobával, fürdő-
álattal, gondos
elfogad. Cim
Független Ujság
nál. 2622

Egyes szám ára 10 fillér.

DEBRECEN, 1932 SZEPTEMBER 21.

SZERDA.

XXX. ÉVFOLYAM 213. SZAM.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRÉ 26.—, FÉLÉVRÉ 14.—, NEGYEDÉVRÉ 7.—, EGY-
HÓRA 240 F. EGYES SZÁM ÁRA HÉTÉVKÖZ NAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILL. KÜL-
FÖLDRE 6 KÉTSZERESE — MEGJELENÉS KÉTFŐ KIVÉTELELVÉL MINDEN NAP,
KIADJA: A NEGYEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: NAPPALI FERENC UJ 54. SZÁM TELEFONSZÁM
49-20. ÉJRE: FERENC UJ 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC UJ 49. TELEFONSZÁM 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCÁ 2 TELEFONSZÁM: 23-37.

A közvélemény nyomására tágitják az adó-hátralék-kedvezményes rendelet kereteit

Az új magyarázat szerint igénybeveheti a kedvezményt az is, aki akármiféle címen — a szükségadón kívül — évi adójának háromnegyed részét befizeti szeptember 30-ig

A Budapesti Értesítő ma félhivatalosan a következőket közli: Az adók hátralékainak fizetésére a 4770. sz. kormányrendelet kamatmentességet engedélyezett és megengedi, hogy az adózók adóhátralékaikat kamatmentes részletekben törleszthessék. A rendelet egyes intézkedéseit sok helyen félre-magyarázták és úgy állították be az ügyet, mintha e kedvezmények igény-bevétele lehetetlen feltételhez volna kötve.

Ezzel kapcsolatban az adózóközönség felvilágosítása érdekében szükségesnek tartják annak megállapítását, hogy a kamatmentes részletekben való törlesztés kedvezményét mindazok az adóhátralékosok igénybevehetik, akik

az év folyamán január 1. óta szeptember hó végéig bármiféle címen, tehát akár tőketörlesztés, akár kamatra olyan összeget fizettek be, amely megfelel az ez évi adóelőírások 3/4 részének. Ez annyit jelent, hogy az 1932. évben történt betételek a folyó évi adótörlesztésekben számítatnak be. Az az adóhátralékos, aki január 1. óta régi adótartozásaira befizetéseket teljesített, a kedvezmény igénybevétele céljából szeptember végéig annyit fizessen be, amennyi az idén teljesített befizetések után a folyó évi adójának 3/4 részéhez még hiányzik. Külön hangsúlyozzák, hogy a f. évi szeptember 30-ig fizetendő, az évi előírányt 3/4 részén felül még,

az előirt szükségadó a kedvezmény igénybevétele esetén. Az csak természetes, hogy ilyen nagyobb kedvezmény ellenében az állam bizonyos adó-befizetést igényel, mert lehetetlen volna minden feltétel nélkül, tehát minden adófizetés nélkül a kamatmentes részletfizetés kedvezményében részesíteni olyanokat, akik esetleg konokul tartózkodnak kivenni részüket a köztelherviselésből. Az ilyen adóhátralékos az állam nem részesítheti előnyben azokkal az adófizetőkkel szemben, akik erejük megfeszítésével igyekeznek részben vagy egészben adófizetési kötelezettségüknek eleget tenni.

A stressai rendszabályok olyan súlyos következményekkel járnának Magyarországra, hogy azokat a hitelezők érdekében is el kell kerülni

A gazdasági-pénzügyi szabadság olyan mélyre süllyesztené a magyar nemzet életszinvonalát, hogy nem lehetne fentartani a belső rendet — Kevés a 75 millió svájci frank az agrárállamok adósságterhehez — Teleszky nagy beszéde Stressában — Egyhangulag elfogadta a stressai konferencia a pénzügyi bizottság javaslatát

Stressa, szeptember 20. Az értekezlet ma délelőtt Bonnet elnöklésével plenáris ülést tartott, amely elfogadta a pénzügyi bizottság ajánlásait.

A német delegátus után Teleszky János magyar delegátus felszólalásában vázolta Magyarországnak különlegesen súlyos helyzetét és a következőket mondotta:

— A magyar delegáció a szolidaritás szellemétől vezérelve hozzájárul a pénzügyi bizottság előadói jelentéséhez, mivel

nem akarja gyengíteni azt a hatást, amit a stressai konferencia egyhangu határozatától várnak.

— Ezt a magyar delegáció annál is inkább megteheti, mivel mindaz, ami a jelentésben benne foglaltatik, tulajdonképpen nagyrészt a klasszikus nemzet-

gazdaságtanban elismert tudomány, igazság és megfelel a magyar delegáció fel-fogásának. A jelentés két alapkövön nyugszik. Az első az, hogy

a mai gazdasági világválság, bár súlyosabb — mivel az eddiginél nagyobb kiterjedésű —, nem különbözik lényegében a háborúelőtti gazdasági krízisektől.

Ezt a nézetet a tudósok és szakemberek nagyrészt nem oszítják.

— A másik az, hogyha az áruk és tőkék szabad mozgását gátló mesterséges korlátozások megszűnnének, a gazdasági erők szabad működése önmagától visszaállítaná a gazdasági egyensúlyt. E tétel tisztán elméleti szempontból helyes, de a pénzügyi bizottság jelentése — úgy látszik — szem elől téveszti azt a tényt, hogy

a gazdasági világválság,

amelyet a kelet- és középeurópai agrár-államokban jelentősen súlyosabbá tesz az agrártermékek árának óriási zuhanása, annyira megrendíti ezek közül az országok közül némelyiknek gazdasági struktúráját — többek között azt is, amelyet van szerencsém képviselni —, hogy

a gazdasági, pénzügyi szabadság ezidőszertig való visszaállítása lakosságunk életszinvonalának oly mélyre való leszállítását vonná maga után, hogy a következményekkel tisztában lévő kormányok ilyenszerű intézkedésért a felelősséget nem vállalhatnák

és ha valamely kormány mégis vállalkoznék erre,

kérdéses, hogy a belső rendet fenn tudná-e tartani?

Ezért ezek az országok továbbra is kénytelenek lesznek fentartani mesterséges rendszabályaikat. A gabonaműveknek a gazdasági bizottság által javasolt felértékelésére

az előirányzott 75 millió svájci frank kevésnek látszik ez országok fizetési mérlegében szereplő adósságterhekhez képest

s ezt az intézkedést ki kellene egészíteni más, hasonló hatású gazdasági és pénzügyi jellegű intézkedésekkel.

— A pénzügyi téren a külső adósságok rendezése játssza a főszerepet. Magyarországon mindenki elismeri, hogy

a szerződésben vállalt kötelezettség végleges

és hogy az a szerződésben megállapított mértékben teljesítendő. Van azonban a teljesítésnek egy határa, még pedig az, ha a teljesítés lehetetlenné válik és nagy különbség van között, ha

a lehetetlenülés több-kevesebb egyéni esetben áll be, vagy ha — és ez a mai helyzet — a nemzet egészére és annak legértékesebb részére, az agrárakosságra forog fenn.

Annak megengedése, hogy a hitelezők minden joga korlátlanul érvényesíthető legyen, ilyen körülmények között azt eredményezné, hogy

az összes értékek elpusztulnának és ennek következtében alapjában megrendülne az ország gazdasági és társadalmi rendje. Hitelezőinken mulik, hogy kamatkövetelésük leszállítására vonatkozó megállapításokkal megkönnyítsék számunkra az, hogy mielőbb eljussunk ahhoz az állapothoz, amelyet melegen óhajtunk.

— Magyarország rövidlejáratu külföldi tartozásai 1360 millió svájci frankot tesznek. Ez az összeg az ország gazdasági teljesítőképességéhez viszonyítva olyan teher, amelyből nagy nehézségek származnak.

A jelentésben javasolt rendszabályok alkalmazása olyan súlyos következményekkel járna Magyarországnak gazdasági struktúrája tekintetében, hogy szokat már a hitelezők érdekében is el kell kerülni.

— E rendszabályok Magyarországon csak a legnagyobb elővigyázattal fogantathatók, még pedig a Nemzeti Bank hathatós megőrzése mellett és

csakis fokozatosan, oly mértékben, mint azt az ország pénzügyi helyzetének javulása és a hitelezőkkel létesíthető megállapodások megfogadják engedni. E fentartással a magyar delegáció a pénzügyi jelentéshez hozzájárult.

A konferencia több hozzászólás után egyhangulag elfogadta a pénzügyi bizottság jelentését.

Gróf Bánffy Miklós Debrecenben

Gróf Bánffy Miklós volt külügyminiszter, az erdélyi szellemi élet vezére ma értesítette dr. Vásáry István polgármestert, a városszövetség elnökét, hogy október 15-én előadásal részt vesz a debreceni kulturünnepen. Gróf Bánffy Miklós, akinek most jelent meg egy újabb könyve a forradalmi idők utáni élményeiről, először jön Debrecenbe s így előadása különben is eseményszámba megy. Jegyek az előadásra a Méliuszban és a Zeneiskolában válthatók.

Az árpádtéri egyházrész tanácsülése

Igen népes egyházrési tanácsület tartott az Árpád-téri egyházrész tanácsa az egyházrész Kassai u. 12. sz. alatti gyülekezeti termében Magyar Bertalan h. lelkész és Kondor Kálmán ny. városi főszámvevő, egyházrési gondnok elnöklése alatt.

Bibliavásolás, imádság után Magyar Bertalan h. lelkész, az egyházrész vezető lelkésze terjesztette elő lelkészi jelentését, melyben pontos lelkiismeretességgel számolt be az egyházrész elmúlt 1931-32. évi missziói munkájáról. Az egyházrészben a munka következő ágai folytak: Bibliakör, Nőegylet, leánykör, vasárnapi iskola, házi áhitatok, KIE-munka, szegénysegélyezés, ünnepélyek rendezése, konfirmáltak közötti munka, szeretetvendégség. Tartatott ősztől tavaszig az Árpád-téri templomban a hívek részére 14 valóságos ünnepély, karácsony és husvét hetében délutánként bibliamagyarázatos istentisztelet. A Nőegylet különösen szegénysegélyezéssel foglalkozott. E cél megvalósítására rendezett két kézimunkavásárt ünnepélyekkel egybekötve. Rendezett öt szeretetvendégséget. Megvendégelte a szegényeket karácsonykor és husvétkor, pünköstkor a konfirmált gyermekeket. Tartott két kulturdélutánt és záróünnepélyt.

A KIE munkája különösen az ifjúság lelkiéletére gyakorolt hatása következtében értékes. Tagjai részére rendszeres összejöveteleik mellett minden héten volt biblia-óra. Rendezett két kultur-estét. Az egyházrész a Nőegylettel karöltve jól sikerült kirándulást rendezett a nyár folyamán a Gúthra, hol ez alkalommal erdei istentisztelet is volt. Az egyházrész tanácsa a bizottsági üléseket leszámítva, hét ízben ülésezett. A Nőegylet bevétele 838.74 P. Kiadása 755.07 P volt, az egyházrész bevétele 1312.49 P. Kiadása 1235.98 P volt.

Lelkészi jelentés után a tanács előtt esküt tettek a behívott póttagok: Özv. Juvancz Sándorné, Magyar Bertalané, Szabó Klára tanítónő, özv. Káposzta Gyuláné. A zárszámadás alapján pénztárvizsgáló bizottság előterjesztésére egyházrési tanács megállapította, hogy egy Nőegylet, mint az egyházrész pénzügyi kezelése a legnagyobb rendben történik s a legteljesebb elismerése nyilvánítása mellett Kovács Lajosné nőegyleti és Aszalós Imre egyházrési pénztárosnak az 1931-32. évre a felmentést megadta. Egyhangulag fogadta el egyházrési tanácsa az új költségvetést is. Ezután Magyar Bertalan h. lelkész terjesztette elő az egyházrész 1932-33. évi munkaprogramját.

Az egyházi missziói munka minden ágát felölelő munkaprogramot egyházrési tanács egyhangú lelkesedéssel vette magáévá és azt jövőhagyásra elterjeszté presbiteriumhoz.

Svetits-palotában tekintse meg

a posztóház FELDHEIM IMRE szenzációs őszi kirakatait!

Mégis Debrecenbe kerül a Kézműipari Kiállítás országos vándorkoszorúja

A Kézműipari Kiállítás zsűrijének bírálata, amely Debrecen elítélte az országos ezüst vándorkoszorútól, nagy izgalmat okozott Debrecen iparosainak körében és egyre nagyobb méreteket ölt az a mozgalom, amelynek célja: megváltoztatni a zsűri döntését és vizsgálatot rendelni el. Az országos kiállítás bíráló bizottsága 30 pont előnyben részesítette a győri iparosokat és így ők vitték el az ezüst vándorkoszorút. A debreceni iparosok közül 34-en vettek részt a kiállításon, de a bíráló bizottság lapjain csak 24 debreceni iparos neve szerepelt, a hiányzó lapokról azt a kijelentést tették, hogy azok elveszték. A nem pontozott

debreceni iparosok által kiállított anyag mindenesetre volt olyan értékű, hogy a győriek előnyét legalább is behozták volna, sőt jóval túlhaladták volna. A zsűri működése olyan éles kritikát váltott ki, hogy maga a vándordíjat védő társaság elnöke, Nagy József debreceni szücsmester expresszlevélben fordult az Országos Iparegyülethez, mint a kiállítás rendezőjéhez és szigorú vizsgálatot kért. A debreceni iparosok biznak abban, hogy óvásuknak lesz eredménye és megkapják a munkájukért a méltán megérdemelt bírálatot és kitüntetések.

A devizakorlátozás miatt nem jelenhetett meg a newyorki közegészségügyi kiállításon Benedek professzor,

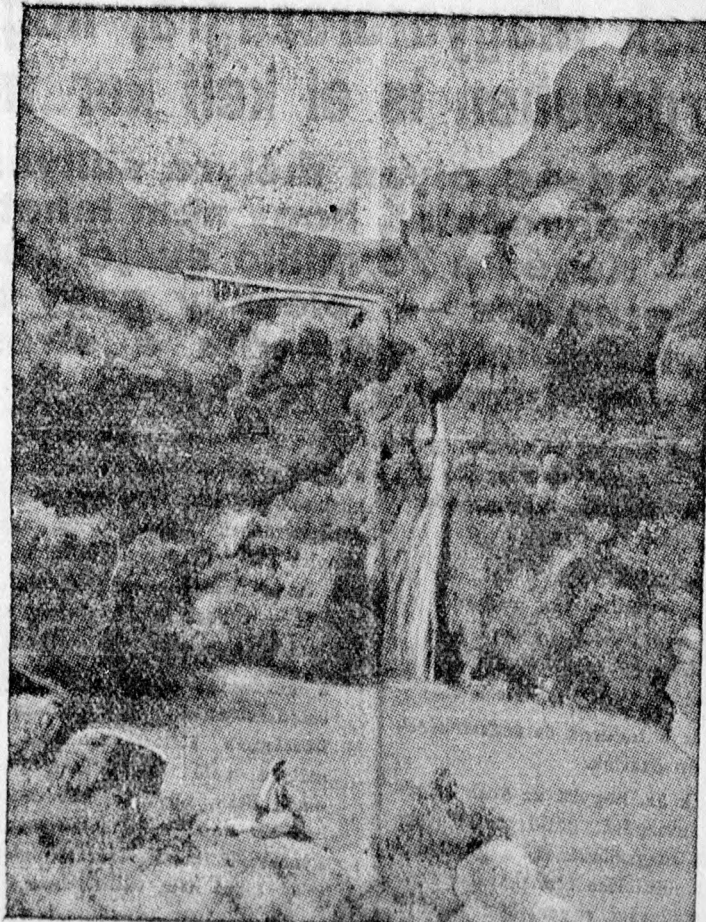
akinek pedig sok tanulmányát ismertetik a kiállításon — Ismert amerikai nagyvállalkozó akar jönni amerikai professzorok ajánlására Benedek professzor klinikájára

Néhány nappal ezelőtt érdekes levelet hozott a posta a tengerentúlról Debrecenbe, dr. Benedek László egyetemi professzor címére Washingtonból. A levelet egy ismertnevű amerikai vállalkozó írta a nagy hírű orvosprofesszornak, aki most több, az orvostudomány körébe vágó tanulmányával szerepel a newyorki közegészségügyi kiállításon. A kiállításra egybekötve dr. Benedek László debre-

ceni orvosprofesszor maga is ki akart utazni és előadásokra több meghívása is volt. Az utról azonban le kellett mondania, mert

a deviza-korlátozó rendelet miatt nem utalták ki számára az általa igényelt és az uthoz szükséges 4000 pengő értékű dollárvalutát.

Igy kénytelen volt Debrecenbe vissza-

Az idegenlégió halálvonata erről a hidról zuhan le Tlemcen közelében, ahol a borzalmas vasuti katasztrófa történt. A katasztrófának száznál több halottja és 300 sebesültje volt. akik mind az idegenlégió egyik zászlóaljának katonái voltak.

térni szabadságáról, holott — ha kiutalják számára a kért devizát — bizonyos, hogy Amerikában is dicsőséget szerez a világhírű magyar orvostudományának.

A Benedek professzorhoz Washingtonból érkezett levélben az ismertnevű amerikai vállalkozó arról panaszkodik az orvostanárnak, hogy idegei teljesen kimerültek, ideggörcsök gyöttrik. Többnyes amerikai orvosprofesszor kezeli őt, de nem tudnak baján segíteni. Az amerikai orvosprofesszorok egyhangúan dr. Benedek László magyar orvosprofesszort ajánlották a vállalkozónak, mint aki „az ilyenfajta betegségeknek csodával határos eredményeket ért el”. Éppen ezért a levélben az amerikai vállalkozó az iránt érdeklődik, hogy

felvehető-e ő Benedek tanár klinikájára abban az esetben, ha eljönne.

Érdeklődik a levél írója a magyar klimáról, a klinika áráiról és azokról a költségekről is, melyekre számítania kell abban az esetben, ha eljönne a debreceni klinikára.

Az augusztus 26-án Washingtonban kelt levélre dr. Benedek professzor szombaton válaszolt részletesen az előkelő amerikai érdeklődőnek.

Az amerikai gyáros levele felől érdeklődött a Debreceni Független Ujság munkatársa a kiváló egyetemi orvosprofesszornál, aki ismert szerénységével a következőket mondotta:

— Egy washingtoni ismertnevű amerikai nagyvállalkozó ezt a levelet küldte — mondta, megmutatván a levelet is —, melyben olvashatja, hogy velem akarja kezeltetni magát. Szívesen válaszoltam a levélre. A válaszban közöltem a kért feltevéteket. Ha az amerikai vállalkozó velem akarja gyógyíttatni magát, úgy ezt hiszem, hogy nemsokára klinikámon üdvözölhetem páciensemként.

— Nem vagyok híve az interjúknak, így többet nem mondhatok. Dolgozunk, de a munkáról nem szokás beszélni.

Ezeket mondta dr. Benedek László orvosprofesszor, aki — valutahiány ide, valutahiány oda, — a magyar orvostudományának a tengerentúl is híres és ismert alakja.

Szerelmem miatt nyitvahagyta a gázcspot egy cselédleány

Tegnap éjszaka a Piac ucca 10. számú ház lakói arra lettek figyelmesek, hogy az egyik lakásból fojtó gázzzag árad ki. Felzörgették a bérlet, hogy a gázömlésre figyelmeztessék és rövid keresés után rájöttek, hogy a gáz a konyhában nyitva hagyott csapon keresztül ömlik. Tekintve, hogy a konyhában tartózkodott Kis Róza cselédleány, nem nehéz volt megállapítani, hogy öngyilkossági kísérlet történt. Szerencsére azonban még idejében észre vették a gázömlést s így a leánynak komolyabb baja nem esett. Az életunt cselédleány kihallgatása alkalmával szerelmi csalódásával indokolta meg öngyilkossági kísérletét.

Művészi nagytapasztalással

a lakását feldíszítheti. — Gyűjteménye értékesebb lesz ha felvételét SZAKÁL fotószaküzletben nagytapasztalással

SZAKÁL

Fotószaküzlet
Piac ucca 34.

Hegedűs és Sándor ház.

BUDAPESTRE érkezte

a keleti pályaudvarral szemben

a Park Nagyszállóban

megtalálja kényelmét.

Leszállított árak!

E lap előfizetőinek **20% engedmény**

Miniszteri biztos érkezett Debrecenbe a polgári iskola ügyében

Szegedről kedden délelőtt Debrecenbe érkezett, mint miniszteri biztos Koltay Jenő polgári iskolai főigazgató, hogy a várossal, a Kereskedő Társulattal és a Kollégiummal tárgyalásokat folytasson a debreceni polgári iskola ügyében. A főigazgató, aki csütörtökig marad Debrecenben, mélyrehatóan meg akarja ismerni az egész ügyet, hogy azután jelentést tessen a kultuszminiszternek. Koltay főigazgató kedden délelőtt egy óra hosszáig tárgyalt dr. Vásáry István polgármesterrel, majd felkereste dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnokot, dr. Ferenczy Károly igazgatót, a Kereskedő Társulat iskolaszékének elnökét is, akikkel szintén tárgyalásokat folytatott.

Fellendült a koncertélet

A Zenekedvelők Köre új szezonja. Debrecen kulturéletében mély gyökerei vannak a zenének. Ennek legszebb bizonyossága, hogy a Zenekedvelők Köre XXIV. évi bérletére szép számmal indultak meg a jelentkezések. Különösen a katonatisztok és az egyetem köréből jelentkeztek új tagok.

A Kör most küldte szét felhívását a debreceni közönséghez és ebben beszámolt tíz évi működéséről, a háború utáni időkről. Valóban imponáló, hogy vidéki városban ily nagy koncertek lehetségesek voltak. A világnak közel száz hírneves művésze, nemzetiek büszkesége szerepelt Debrecenben ezen tíz év alatt. Debrecen ősi kulturáját, önmagát becsüli meg a város közönsége, ha a Körbe tagul belép és néhány pengőért nemcsak a magyar kultúra egy örömlomását segít fentartani, hanem önmagának is szerez néhány feledhetlen estét.

A Kör hangversenyei sorozatát november 6-án Németh Máriaival kezdi, akinek mostani berlini csodálatos sikerei újból igazolták, hogy a világ legnagyobb ének művészei közül való.

A koncertekre a Takarékoság tagjai egyszerű jelentkezéssel bérelhetnek a Zeneiskolában.

Minden rendű kályhában bevált nagy kalóriájú edelényi szénrel
ellátjuk téli szükségletét.
Mázsáncént P 3:20 beszállítva.
KORONA, Piac u. 10., Patófi-tér 6.

„Építettek külföldön Collegium Hungaricumokat, idehaza nagy egyetemeket, nagy diszitéseket és emellett az elemi oktatás csődöt mondott”

A református egyházi iskolák katasztrofális helyzetéről megdöbbentő képet festettek az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye közgyűlésén

Az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye Szomjas Gusztáv gondnok és Bartha László esperes elnöke alatt kedden délelőtt tartotta meg a vármegyeháza dísztermében rendes közgyűlést, amelynek hatalmas tárgysorozatán szerepelt a református egyházak ma talán legfontosabb kérdése is: az egyes egyházközségeknek lemondása az iskolafentartási jogról. E kérdésben a hajduböszörményi és a hajdusoboszlói iskolák feladása konkrét tárgyat is nyújtott. Mély megdöbbenéssel tárgyalta ezeket az ügyeket a közgyűlés, de az adott viszonyok között mitsem tehetett az egyházközségek, illetve annak érdekében, hogy a felekezeti iskolák az egyházközségek kezén megmaradhassanak.

A közgyűlést a szokásos formások között nyitották meg. Az elnök bejelentette, hogy dr. Hadházy Ferenc országgyűlési képviselő, egyházmegyei ügyész nem jelenhetett meg a közgyűlésen, mert édesatyja, Hadházy Miklós hajduhadházi földbirtokos meghalt.

AZ ÚJ TANITÓK ESKÜTÉTELE.

A formások elintézése után a következő újonnan megválasztott tanítók és tanítónők tették le az esküt a közgyűlés előtt: Bagoly Gizella Tiszadob, Tóth Gusztáv Tiszalök, Kádár Imre Püspök-ladány, Pócsi Juliánna Hajduszovát, Laczkó László Hajduböszörmény, Fodor János Földes, Sós Margit Hajdusoboszló, dr. Abary Antalné Hajduböszörmény, Smigkoczy Irén Büdszentmihály és Fábian Dániel Nyirmártonfalva.

Valósággal éheznek a református tanítók, mert már 6-7 hónapja nem kapnak fizetést

Az esperesi és belmissziói jelentés ismertetése után Bor János előadó a tanügyi bizottság jelentését terjesztette elő. A jelentés megállapította, hogy az általános elszegényedés és a nagy nyomor miatt az egyházközségek kénytelenek lesznek hovatovább valamennyien feladni iskolafentartási jogukat.

A nyomor olyan nagy, hogy a hivatás nemcsak az adójukat nem tudják megfizetni, de nagyon sokuknak még a megélhetési lehetősége sincsen biztosítva.

Ebben a kényszerhelyzetben is azt ajánlja a tanügyi bizottság az egyházközségeknek, hogy igyekezzenek minden erejükkel iskoláikat fentartani, mert ha azokat kezükből kiadják, annak nagy és veszedelmes kihatása lehet a jövőre. De ha már minden fentartási lehetőség hiányában kénytelenek iskolafentartási

jogukról lemondani, gondoskodjanak arról, hogy a fiatalság kellő vallásos nevelésben részesüljön. A tanítókhöz azzal a felhívással fordul, hogy egyházukhoz való hűséggel türelemmel tartsanak ki a jobb idők beálltáig. Ajánlja, hogy az egyházmegyei közgyűlés ezt a javaslatot tegye magáévá.

Köblös Samu igazgatót azt kívánta, hogy a tanítókról szóló részt vegyék külön és fűzzék hozzá, hogy az egyházközségek adandó bevételeiből igyekezzenek elsősorban tanítóikat fizetni. Feltette azt a borzalmas helyzetet, amelyben a tanítóság van, amely már

hat-hét hónapja sem kapott egyetlen fillér fizetést sem és valósággal éhezik.

Tegyék az egyházközségek lehetővé, hogy legalább a napi megélhetésük biztosítva legyen.

Az állam kötelessége lenne az iskolai terhek viselése — mondja Bélteky Lajos

Bélteky Lajos elismeri, hogy a tanítók valóban nagyon rossz helyzetben vannak, de

ismerteti az egyházak helyzetét is, amelyek ezidőszertig egyetlen fillér hitelt nem tudnak kapni, hogy abból az iskolai kiadásokat fedezni tudják.

Teljesen kimerítették minden hitelüket és most a bankok nem elégszenek meg kamattörlesztéssel, hanem még tőkétörlesztést is követelnek. Egyébként az állam kötelessége lenne az iskolai terhek viselése. Mindennek az elhibázott iskola-politika az oka.

Építettek külföldi Collegium Hungaricumokat, nagy egyetemeket, nagy diszitéseket és emellett az elemi oktatás csődöt mondott.

Szép szavakkal nem lehet a kérdést elintézni. Javasolja, írjon fel az egyházmegyei közgyűlés a kerülethez, hogy országosan rendezze a felekezeti iskolák kérdését és követelje az 1848: XX. törvény cikk végrehajtását, amelynek rendelkezése szerint az iskoláztatás terheit az álladalom tartozik viselni. Követelje a

azt jelenti, hogy eddig az egyházak nem tudtak fizetni, ezután a politikai községek nem tudnak majd fizetni. Tehát

csak az államnak kell jönnie a segítséggel, mert az iskolafentartás jogának feladása már nem egyes egyházközségek kérdése, hanem egyetemes kérdés lesz.

Ugy tudja egyébként, hogy csütörtökön a kultuszminisztériumban ankét lesz, amelynek értesülése szerint az lesz az eredménye, hogy a felekezeti tanítók fizetését államosítják és pedig 100%-ban. Eppen ezért az egyházi felső hatóságok nem is hagyják jóvá a felekezeti iskoláknak átadását, sőt, mint például Balmazújvároson is, ahol már átadták az iskolákat a politikai hatóságnak, visszacsináltatják a dolgot.

Vitéz Kőszegi Frigyes azt véli, hogy Hajduböszörményben is elhamarkodva döntött a presbitérium az iskolafentartás jogának feladásáról. E döntést különben már tárgyalannak tartja, mert a városi képviselőtestület tegnap elhatározta, hogy megadja az egyháznak a kért segílyt. Figyelmeztet arra, hogy az iskola feladása nagy felelősséggel jár, mert esetleg majd jobb viszonyok között nagyon nehéz lesz ismét visszazerezni az iskolákat.

Bélteky Lajos megokolja, hogy miért kellett az egyháznak feladni iskolafentartási jogát. A presbitérium nem könnyelműen határozta el magát az iskola feladására. Hónapok, sőt évek óta kísérelt meg mindent, hogy segítséget kapjon, de semmi sem sikerült.

A minisztérium évről-évre emelte az egyházak iskolai terheit, ezzel szemben az egyházak jövedelmei évről-évre csökkentek.

A miniszteri rendeletek folytán három év alatt a terhek Hajdusoboszlón 20.000 pengővel növekedtek, a jövedelmek pedig ugyanez idő alatt különösen az állami segílyek megvonása által 24.000 pengővel csökkentek, úgy hogy az egyház kénytelen volt e három év alatt az iskolák fentartása érdekében 76.000 pengő adósságot csinálni. Csak a végső szükségben mondta tehát ki az iskolafentartási jog feladását, mert ha tovább is fentartaná iskoláit, 2 év alatt az egyház egész vagyonát felemésztené az iskolafentartás. Bejelenti egyébként, hogy Hajdusoboszlón a tanítók, akiknek most gazdájuk sincsen, a saját elhatározásukból megkezdtek a tanítást, amiért a legteljesebb elismerés illeti meg őket.

Dr. Uzonyi György, a hajduböszörményi egyház főgondnoka kijelenti, hogy a presbitérium nem járt el elhamarkod-

Részletre is

szébbnél-szebb csillárokat vásárolhat a budapesti „Meteor” csillárgyár debreceni fiókjánál, Piac-utca 9. szám.

va, hanem bölcs és alapos megfontolás után határozott.

A hajduböszörményi egyház négy év alatt 180.000 pengő adósságot csinált pusztán népiskolai célokra.

Mindent elkövetett a minisztériumban és a városnál, de mindenütt elutasították, a város négyyszer utasította vissza segély iránt beadott kérésüket.

Vitéz Kőszegi Frigyes a választ megnyugvással tudomásul vette.

A hajduböszörményi tantszék elnöke kérte még, tegye lehetővé az egyházmegye, hogy a tanítók végre megkezdhesék a tanítást, mert a legszomorubb a dologban az, hogy még most, szeptember 19-én sem nyitlak meg az iskolák.

A közgyűlés végül is elfogadta az előadói javaslatot a hozzáfűzött pótlásokkal együtt.

Ezután a tárgysorozat többi pontját tárgyalták le, amelyek legnagyobb részben egyes egyházközségek ügyeiről szölköltek.

Délután bírósági ülés volt, amelyen tizenhét ügy szerepelt.

VALUTAÜGYBEN ELITELTEK EGY OPERETTSZERZŐT — FELMENTETTEK EGY FUTBALLISTÁT.

Budapest, szeptember 20. A budapesti járásbíró előtt valutaüzérkedéssel vádolva állott Szenes Andor operett-librettista és Spitz Ilés, az Ujpest neves futballistája feleségével együtt. A vád szerint Spitzék lakásán a ruhaneműk között elrejtve 165 dollárt találtak. Spitzék azzal védekeztek, hogy Szenes ezer pengőt kölcsön adtak és a librettista biztosítékul helyezte el náluk a dollárokat. A bíróság a futballistát és feleségét felmentette a vád alól, Szenes Andort ellenben kétszáz pengő pénzbüntetésre ítélte s egyben elrendelte a 165 dollár elkobzását. Szenes Andor a büntetés ellen, Spitzék pedig a dollár elkobzása miatt jelentettek be fellebbezést.

KOMMUNISTA TUNTETÉS A HOLLAND PARLAMENTBEN

Hága, szeptember 20. A parlament új ülészakát ma délelőtt a szokásos ünnepségekkel megnyitották. A királyné trónbeszédet olvasott fel. A trónbeszéd teljesen a gazdasági depresszió megerősödésének hatása alatt áll, ezért pesszimista hangú.

Amikor a királyné ma délelőtt a parlament lovagtermében felolvasta a trónbeszédet, a holland parlament történetében eddig példánélkül álló incidens történt. Amikor a királyné befejezte a trónbeszéd felolvasását, felállott Wynkopp Dávid és Luu de Visser képviselő, a parlament egyedüli kommunista tagjai és hangos szóval kiáltották: „Le a koronával! Le a királynéval!”

A parlament valamennyi többi tagja erre egy emberként felállt és a holland himnuszt kezdte énekelni, hogy elfojtsa a kommunisták kiáltozását.

Mészarak: Oltott
Kiadós és nagy zsirtartalmu.
100 q á P 3.72 | 1 m³ P 22.—
100 kg. á „ 4.— | 1 nagy löda P 11.—
KORONA festéküzlet
Piac u. 10. Patófi-tér 6. Telefon 19-74.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

A Statusquo Izraelita Hitközség Főrabbsága

közhírré teszi, hogy a

Pásti ucca 6. sz. üzlethelyiségben e hó 22-én

Libaüzlet nyilik.

Szép, tiszta, gondos
kezelés és jó kiszolgálás.

Minden vásárlásnál a napi árak érintése nélkül
vágatásijegy térítés.

Veszedelemmel fenyegették a Kossuth uccán megvadult lovak a virágpiacot

Egy rendőr fékezte meg önfeláldozó bátorsággal a lovakat s bátor közbelépéséért megéjlenzte a közönség a rendőrt

Takács Mihály Targoncs ucca 15. szám alatti fuvaros kedden délelőtt a Cegléd uccán fát szállított. Miközben Takács a fát rakta le a kocsiról, a lovak egy arra haladó autótól megvadultak és mielőtt gazdájuk közbeléphetett volna, vad száguldással a Kossuth ucca irányában vágattak szekérral és fával együtt. A megvadult lovak elől ijedten menekültek a járókelők, de senkinek sem volt bátorsága közbelépni. Közben a szekérről hullottak a fadarabok, majd a Dóczi-intézet előtt a szekér váza is szétesett és a lovak már csak az első két kereket vonszolták maguk után. A Kossuth-uccai

virágárosok körében nagy riadalom támadt, mert a lovak éppen a virágállványok felé tartottak. A reménytelennek látszó helyzetet a színház előtt posztoló 821. számú rendőr, Kovács István mentette meg azáltal, hogy gyors elhatározással a lovak elől ugrott, mire az egyik ló megtorpanva felbukott. A rendőr most hirtelen megragadta a gyeplőszárat és a még mindig toporzékoló lovakat megfékezte. A bátor rendőrt a közönség megéjlenzte. Szerencsére komolyabb baj nem történt, csupán az egyik ló szenvedett könnyebb sérüléseket.

Hat évi fegyházra ítelt a törvényszék egy debreceni napszámost, aki agyonszurt egy gazdálkodót

Tóth István részegségével védekezett, de a tanúk bevallották, hogy józan állapotban szurta nyakon régi haragosát

Nagyszabású mulatságot rendezett ez év június 5-én a nagycseri erdőben a nyulastelepi és fancsikai fiatalok. Ott mulatott a majálison Tóth István 22 éves debreceni napszámos is, aki a legvidámabb volt a legények között.

A délutáni órákban megérkezett a majális színhelyére Takaró Bálint halápi gazdálkodó több társával együtt. Társait, mikor megérkeztek, letette a szekérről és ő tovább folytatta utját a vasuti órház felé. Amikor a köves

utról letért és ráhajtott a dűlőtra, hirtelen elébe ugrott Tóth István, akivel már hosszabb idő óta nem volt jó viszonyban. Ezuttal azonban Tóth bárátságosan kezdett el beszélgetni Takaró Bálinttal, mire a gazdálkodó is megbékült vele.

Beszélgetés közben telt az idő, a lovak pedig csak lassan baktattak a kanyargós uton. Takaró Bálintnak pedig sürgős lett volna a dolga, mire közéljük csapott a lovaknak. A két állat neki iramodott, de a nagy lendü-

Különös repülőgéppösszeütközés történt Newyorkban a földön, ahol egy felszállani készülő gép egy leszálló géppel ütközött össze, úgy hogy a két gép motorja egymásba rontott.

lettől a kocsit felborult. A két benne ülő legény nagy ivben repült ki a szekérből, de a puha füre estek és így semmi bajuk nem történt. Felállottak, letörülték magukról az esés nyomait és aztán hozzáfogtak a szekér rendbehozásához. A két legény alaposan nekigyürkőzött, de a nehéz kocsit nem bírták fölállítani. Kiabálásukra végre több a majálison vigadó legény érkezett meg a baleset színhelyére és azoknak segédletével aztán sikerült a kocsit rendes állapotába visszahelyezni.

Takaró Bálint ezután felszállt a szekérrre, de Tóth István most már nem ült fel melléje. A debreceni legény felkapta az esés közben kettétört ostornyél nehezebbik végét és azzal támadt társára.

— Miért hajkurászod a lovakat? — kiabálta. — Azt akarod, hogy ki-törjem a nyakamat?

Takaró Bálint hasztalan tiltakozott, Tóth István nem tudta meggyőzni arról, hogy véletlen baleset történt. Tovább veselkedtek, majd Tóth hirtelen fejbcsujtotta az ostornyéllal Takarót. A gazdálkodó erre leszállt a kocsiból és kezében tartva az ostornyél másik végét, fenyegetőleg közlekedett Tóthhoz. De az nem várta be, amíg hozzáér, hanem hirtelen előrántotta bicskáját és azt teljes erővel ellenfele nyakába szurta. Takaró a szúrás következtében összeesett és mikor Tóth István látta, hogy áldozata nyakából hatalmas sugarakban ömlik a vér, megrejtett attól amit csinált és futni kezdett.

Az esetnek két szemtanúja volt: azok a legények, akik a kocsit visszafordítani segítettek. Az egész jelenet azonban oly gyorsan történt, hogy beavatkozni és meggátolni Tóth cselekedetét nem volt idejük. Mikor azonban látták, hogy a szúrás megtörtént és Tóth elmenekült, kiabálni kezdtek, hogy fogják el a szaladó legényt. Tóth Péter erdőőr járt éppen arra, aki meghallotta a kiáltásokat és sikerült is utját állni a menekülőnek. Felismerte Tóth Istvánt és látta, amint kezében szorongatja véres kését.

— Mit tettél Pista! — kiáltott rá. — Leszurtál valakit?

Tóth megállt a felszólításra és elmondotta az erdőőrnek, hogy Takaró Bálint nekitámadt, mire ő leszurta. Tóth Péter a hallottak után azonnal bekisérte a szurkáló legényt a csendőrségre, majd visszament a nagy vértócsában fekvő sebesülthöz és kocsin elindult vele Debrecen felé. Utközben egy magánautóval találkozott, arra ártették Takaró Bálintot és úgy hozták be a klinikára. Itt magához tért, pár napig jobban volt és a hatóságok ki is hallgatták. Megmenteni azonban már nem lehetett, mert június 18-án belehalt sérülésébe.

A törvényszék Rézler-tanácsa kedden vonta felelősségre Tóth Istvánt, aki a bíróság előtt beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy amikor a halálos szurást elkövette, teljesen ré-

MERAY-téle
**háromkerekű
teherautó**
(8 hónapig volt üzemben)
cca 2—300 kg. teherbírása
**rendkívül olcsón
eladó.**

Cím a kiadóban.

Gyomorsav túltengést, gyomor-
fekélyt gyógyít a
„HAJDUIN”
orvosi rendelethe.
Orvosi ismeretét orvosa kíván-
ságára küld Dr. Sztankay Ába egyete-
mi m. tanár gyógyszer-tára Debrecen.

szeg volt és nem volt ura akaratainak. Vallomása szerint a szóváltást sem ő kezdeményezte, hanem Takaró Bálint, sőt a gazdálkodó támadt neki és ő csak önvédelemből használta kését.

A kihallgatott tanuk azonban valamennyien megcáfolták Tóth védekezését és előadták, hogy a fiatal napszamos józan állapotban volt, amikor tettét végrehajtotta. Az egyik tanu azt is vallotta, hogy Tóth már annakelőtte több ízben tett olyan kijelentést, hogy végezni fog Takaró Bálinttal, ha alkalom adódik rá.

A vád- és védőbeszéd elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Tóth Istvánt szándékos emberölés büntetésében és ezért hat esztendő fegyházra ítélte. Az ítéletből az előzetes letartóztatással három hónapot kitöltöttnek vett a bíróság.

A büntetésben az ügyész megnyugodott, az elítélt azonban fellebbezést jelentett be.

Anyakönyvi hírek

1932. szeptember 20-án a debreceni anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek:

Születések: Deli János fm. fiu: Mihály, Sándor Lajos gazdálkodó fiu: Lajos, Papp László városi erdőőr leány: Julia, Rácz József közműves s. leány: Róza, Elek Károly napsz. fiu: Károly, Mezei András fm. leány: Katalin, Rózsa András napsz. fiu: János, Simon Sándor cipész s. fiu: Sándor, Sándor Imre fm. fiu: Imre, Kiss István fm. fiu: János, Hajdu Imre cipész s. fiu: Imre, Tóth István máv. kovács fiu: István, Kovács András fm. fiu: István, Mihucz János napsz. fiu: János, Kiss János fm. fiu: János, Szalai György jb. altiszt, fiu: Imre. Máthé János ny. vm. irodatiszt, leány: Ilona. Róth Lajos földmunkás, leány: Erzsébet. Kovács Lajos kocsis, fiu: Lajos. Nagy Mihály napszamos, fiu: Sándor. Horváth Endre áll. rendőr, leány: Edit. Tökés Ferenc bérlő, leány: Katalin. Kozma Gyula egyetemi altiszt, fiu: Gyula. Csomós Mihály földmunkás, leány: Eszter. 8 törvénytelen újszülött és 3 halva születés.

Halálozások: Karmazsán János r. kat. 52 éves, Nap-u. 20., Polyák Gáborné Dalmi Irén ref. 23. éves Csapó u. 68., Juhász Aranka ref. 1 hónapos, Zugó u. 6., Kosik Adél r. kat. 9 éves Bellegelő 91., Farkas Mihály ref. 6 éves Közép u. 24., Lakatos Lajos ref. 18 napos, Apponyi u. 4., Gulyás Sándorné Cseresnyés Eszter ref. 21 éves Zrínyi u. 81., Szekendi Mária r. kat. 8 éves Füzesgyarmat, Veres Julia g. kat. 29 éves, H.-dorog, Kurucz Sándor ref. 54 éves, Varga u. 13. Hadházy Miklós ref. 70 éves, Hajduhadház. Sipos Árpád ref. 8 hó, Ricse. özv. Nagy Sándorné Papp Julia ref. 73 éves, Bercsényi u. 97. Balogh János ref. 82 éves, Baross u. 26. Kovács Magda r. kath. 15 hó, Julia u. 18. Kiss József ref. 4 hó, Pesti u. 4.

Eljegyzések: Tóth János — Rimóczi Julia, Györi István — Debreczeni Eszter, Mészáros László — Egyed Julia, Eigner Antal — Kiss Margit, Pál Gyula — Magyar Irén, Balogh Vilmos — Schaeffner Aloisia, Nyikos Sándor — Dalmi Eszter.

Felmentették Haller Istvánt

Az ügyész vádbeszédében élesen megróta Hallert —
„A nemzetnek pirulnia kell volt minisztere miatt”

Budapest, szeptember 20. A büntetőtörvényszék Lengyel tanácsa kedden folytatta Haller István volt kultuszminiszter bűnpörének tárgyalását. Jelentéktelen tanuvallomások után sor került Bary Zoltán dr. ügyész vádbeszédére.

Az ügyész kijelentette vádbeszédében, hogy Haller bűnösségét megállapítva látja és azt sem veszi enyhítő körülménynek, hogy a pénzt nem saját céljaira, hanem vállalatára költötte el. Súlyosbító körülmény az, szerinte, hogy a volt kultuszminiszter legnagyobb részben kisemberek pénzét szerezte meg és hogy a felrótt cselekményeket visszaélve nevével, illetve

volt miniszterségével, követte el. A nemzetnek szégyenkeznie, pirulnia kell volt minisztere miatt. Éppen ezért, hogy az egész országban közmegegyezést keltsen az ítélet, úgy Hallerre, mint társaira súlyos büntetést kér.

A vádbeszéd elhangzása után a védők mondták el beszédeiket és valamennyi vádlott felmentését kérték.

A bíróság közel háromórás tanácskozás után késő délután hozta meg ítéletét, amelyben Haller Istvánt és két társát felmentette a vád alól.

Az ítélet ellen az ügyész fellebbezést jelentett be.

A város külső részein vannak az idén nagyon rosszindulatú tifusz fertőző fészkei

Remélhető, hogy az őszi melegek megszűntével csökken a tifuszjárvány

A fenyegető mértékben fellépett tifusz megbetegedések mind nagyobb gondot okoznak a város egészségügyi vezetőinek annál inkább, mert az idei tifusz sokkal rosszabb indulatú, mint más esztendőbeli hasonló megbetegedés. A Debreceni Független Ujság munkatársa tehát kérdést intézett dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsoshoz, Debrecen város tiszti főorvosához, aki a tifusz megbetegedésekről hozzá intézett kérdésére munkatársunknak a következőket mondotta:

— A tifusz megjelenésével úgy állunk 1932-ben, mint 1931-ben és 1930-ban. 1932 szeptemberének első felében 32 tifuszos megbetegedés történt, ugyanezen időben 1930-ban 30 eset, 1931-ben 33 tifusz eset fordult elő. Legnagyobb volt a tifusz 1929 szeptemberének első felében, mikor is 50 megbetegedés történt, úgy hogy szükségessé vált egy külön tifuszkórház felállítása. Az idén a tifusz megbetegedések szaporodásából azonban nem következtethetünk arra, hogy az 1929. évi kedvezőtlen állapotot fogjuk elérni. Erős reményünk van arra, hogy

az őszi melegek megszűntével a tifusz is veszíteni fog emelkedő jellegéből.

Azt megállapíthatjuk máris, hogy a tifusz rosszindulatabb, mint az előző években volt, mert

az augusztusi halálozási percent elérte a 16 százalékot, ami négy százalékkal magasabb az országos átlagnál.

— A napokban megakadtunk a betegség elhelyezése körül, azonban a kórház

vezetőségének megértő támogatása folytán az egyetem újból 14 ágyat bocsátott rendelkezésünkre. Jelenleg

nyolcvan tifuszos beteg van,

akik közül huszat az egyetemen, hatvanat a kórházban ápolnak.

Nem valószínű, hogy a 94 férőhelyelegendőnek fog bizonyulni Debrecen város és a vidék tifuszosainak befogadására. Ujabb férőhelyeket kell tehát majd rendelkezésre bocsátani. Ezidőszel azonban el tudunk helyezni minden tifuszos beteget.

A legnagyobb mértékben a város északi és keleti részén, a külső részén pusztít a tifusz.

A belvárosban eddig mindössze 11 eset fordult elő, szemben a tavalyi járvánnyal, mikor a belváros szolgáltatta az esetek 70 százalékát.

A tifusz a külsőségeken valószínűleg a coli bacillussal fertőzött, nyitlt kutak vízzel terjed, mert ahol coli baktérium van, mely emberi ürülékből származik, ott a tifusz könnyen megveti a lábát. A coli fertőzés ugyanis indol-képződéssel jár, rothadó, utrid anyagok termelésével, mely gyomor bélhurutot vált ki és ezzel

meggyöngíti a gyomor savképző erejének a tifusszal szemben ellenálló tudó védekezését.

Ezért találjuk meg a coli baktériumokat mindazokban a fészkekben, amelyek Debrecenben ismertek s amilyenek a Létay ut, Wolaffka telep, Téglavető és Honvéd ucca vége.

— A tifuszprobléma kulcsa ma már az orvosi tudomány kezében van. Ha ta-

Meglátja

milyen öröme lesz,
ha

Ruzicskánál

készített fényképet gyermekéről,
mert
**RUZICKA GYERMEKFELVÉ-
TELEI ELISMERTEN
A LEGSZEBBEK.**

Műterem: Piac ucca 32. sz.

vasszal a tifusz baktériumok felkeresésének és alapos szervezeti dezinfekciónak vétenénk alá, akkor elvághatnánk a tifusz utját, mert tudvalevő, hogy a tifusz az emberekben ével át, leginkább az epe hólyagban.

Megindult az őszi munka
a magántisztviselők
szövetségében

A magántisztviselők debreceni helyiségeiben már megkezdődött a komoly munka. A mai fiatalság nem csupán a sport örömei iránt érdeklődik, hanem figyelemmel kíséri a napi eseményeket, gazdasági és politikai kérdésekkel foglalkozik, hozzájárul saját életének problémáin kívül világgazdasági kérdésekhez és megoldást keres a mai életviszonyok javítására. A magántisztviselők debreceni csoportja lépést tart a törekvésekkel és őszi programját úgy állította össze, hogy minden igényeket kielégítse. Mig esténként vígan szórakoznak a tagok s az agilis nőbizottság rendezésében a téli tornatanfolyam és nyelvkurzusok is megindulnak, ezalatt hétfő esténként szemináriális előadások kezdődnek, amelyeknek célja a tagok számára ismertetést nyújtani minden aktuális kérdésről.

A magántisztviselő helyzete a termelésben és társadalomban, ez a tanulmányok alapja. A társadalombiztosítás története és jelentősége ugyancsak a dolgozókat közelebbről érintő kérdés. Rendszeres tanulmányok következnek ezután a munka fejlődéséről, a szellemi munkások elhelyezkedési lehetőségeiről, orvosok, ügyvédek, intellektuelek gazdasági válságáról. Érdekes viták következnek munkaügyi kérdésekről, felmondásokról, Páneurópa és a keleti kérdés, irodalom és művészet, nőkérdés problémájáról.

Mind ezek rendszeresen hétfő esténként kerülnek megvitatásra, a vitákon csupán tagok vehetnek részt és érdekességet kölcsönöz a komoly tanulmányoknak az a körülmény is, hogy a tanulmányokkal foglalkozó hallgatóság később mint előadó is szerepel, tanulnak és tanítanak.

Természetesen az eddigi rendszerhez híven, ebben az időben is havonta legalább egy vasárnap délután nyilvános előadásokat rendez a csoport, amelyek nivóját biztosítja az előadók névsora: Kertész Miklós orsz. gy. képviselő, dr. Faragó László, a kitűnő publicista és Kéthly Anna, a legkitűnőbb dolgozó nő. Ezenkívül helyi kitűnő előadók is szerepelnek az előadók listáján és így előreláthatólag a magántisztviselők előadásainak törzsközönsége, amely a díjtalan, de mindenkor érdekes előadásait eddig is élvezettel hallgatta, ez évben előreláthatóan növekedni fog.

A komoly tanulmányok mellett ugyancsak komoly készülődésekkel igyekszik már most biztosítani a cso-

100 éve a jót ajánljuk . . .

Intézeti
kelengye

Fehérnemű
Paplan-Takaró
Matrác

Kardos Lászlónál,
Debrecen.

Használatban a legolcsóbb.

port munkanélküli tagjai téli elhelyezkedését. *Gombosi Zoltán*, a csoport elnöke, néhány interpellációval már most igyekszik a hatóság figyelmét felhívni arra a nagy munkanélküliségre, amely a szellemi munkásság rétegeiben egyre több gondot okoz. Miután a debreceni magántisztviselők közbenjárása tette lehetővé az 500.000 pengős városi kölcsönt, remélhetőleg honorálják kérésüket és szükségmunkák, újabb munkaalkalmak teremtésével elhelyezkedést találnak a tisztviselők.

Ezenfelül állandóan munkában van a csoport munkaközvetítő osztálya, amelynek célja nyilvántartani a legjobb munkaeöket és a munkaadók megkeresése folytán megkönnyíteni az álláskeresők gondjait. Az őszi folyamán, csakugy mint nemrég, a kiskereskedők és iparosok, a tisztviselők is gyűlésre készülnek, amelynek célja egyrészt megbeszélni mindazokat a nehézségeket, amelyek sújtják a dolgozók eme széles rétegeit, másrészt rámutatni azokra az égető kérdésekre, melyeknek orvoslása a hivatalos fórumokra vár.

Mindezek a munkák, amelyek felölelik a magántisztviselők gazdasági életének problémáit s kielégítik kulturigényeit, egyformán elismerésre tarthatnak számot és nem kétséges, hogy az agilis vezetőség munkálkodása a dolgozók széles rétegeinek támogatására számíthat.

GANDHI ÉHSÉGSZTRAJKOT KEZDETT.

Bombay, szeptember 20. Gandhi azt mondta a yeravdai fogházban örei előtt, hogyha az angol kormány megvalósítja azt a szándékát, hogy az elnyomott osztályoknak kisebbségi választójogot ad, egészen az éhhalálig tartó éhségstrájkot kezd meg. Az angol hatóságok kijelentették Gandhi előtt, hogy letartóztatását nem tartják fenn, hanem szabadon elbocsátják a fogházat. A hindu nacionalista vezér a felszólításnak nem tett eleget, nem távozott el, hanem cellájában máris megkezdte az éhségstrájkot, előbb azonban nagy adag ételt megevett.

SZERDA, szeptember 21.

BUDAPEST. 9.15: A Szervánzky-szalonzenekar hangversenye. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangzó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka-zenekarának hangversenye. — Közben 12.25: Hírek. — 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse-tanfolyam. — 4: „A nő testnevelése.” Irta és felolvassa dr. Szenesné Homola Adél. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 5: Rózsavölgyi gramofonhangverseny. — 6.30: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) — 7: Hetényi-Heidelberg Albert és Buzás Mihály szerzeményei. Előadja Szabó Lujza és Szedő Miklós. Zongorán kísér Hetényi-Heidelberg Albert és Polgár Tibor. — 8.15: A rádió külügyi negyedórása. — 8.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — Karnagy Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Heimlich Lajos (zongora). — Szünetben: Löwensyeredmények. — A hangverseny után kb. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek

Állítólag elfogták a „santa” gyilkost

Megtalálták pisztolyát, kerékpárját és 80 pengő készpénzét.

Budapest, szept. 20. Az esti órákban egy ismeretlen férfi a Déli vasút közelében posztoló rendőrt arra figyelmeztette, hogy az Endresz György-tér 3. szám alatt lévő Hazai étkezdében egy olyan ember tartózkodik, akire ráillik a pesthidegkuti rablógyilkos személyleírása. A rendőr előállította az egyént a főkapitányságra, hol megállapították, hogy Éder Józsefnek hívják és bemondása szerint koldus. Bal lábán mullábat visel, jobbkezén a középső ujj hiányzik, arca

ragyás, úgy hogy teljesen megegyezik azzal a személyleírással, amelyet a pesthidegkuti rablógyilkosról adtak. A rendőrségen megmotozták és egy szétszedett Steyer-pisztolyt és 80 pengő készpénzt találtak nála. Kerékpárját is megtalálták. A rendőrségen megállapították, hogy lopás miatt már büntetve volt. A rendőrség szerint az elfogott ember azonos a rablógyilkossal s ezért átadták a csendőrségnek.

Budapest főpolgármestere udvariasságot követel tisztviselőitől a közönség számára

Budapest, szeptember 20. A nagyközönség köréből sűrűn felhangzott a panasz, hogy a fővárosi alkalmazottak nem mindig viselkednek a felekkel szemben olyan udvariassan, mint ahogy azt joggal elvárhatnák. Egyes alkalmazottak akárhányszor ridegen rendutasítják a hozzájuk forduló ügyesbajos embereket, ok nélkül hosszú ideig várakoztatják őket, sőt néha egy-egy idegesebb tisztviselő gorombaságokkal traktálja a jelentkezőket. Ripka Ferenc főpolgármester a panaszok hatása alatt ma érdekes átiratot intézett Sipőcz Jenő polgármesterhez. Ez az átirat a következőképpen szól: — Tudomásom szerint Méltóságod a székesfőváros alkalmazottait ismételtelen nyomatékosan figyelmeztette, hogy a közönséggel való érintkezésükben udvariassak és szívélyesek legyenek. Mégis az utóbbi időben több oldalról panasz érkezett hozzám, hogy Méltóságodnak a jószándéka nem érvényesül oly mértékben, mint azt Budapest

közönsége megkívánhatja. Rideg, bántó modorban fogadják az ügyfeleket és megfélemlítik a közönséggel szemben való kötelességükről.

— Felkérem ezért Méltóságodat, hogy a legnyomatékosabban figyelmeztesse az alkalmazottakat ennek az eljárásnak jogtalan voltára, mert ezekben a nehéz időkben a bajok és gondok amugyis idegessé teszik a közönséget és lehetetlen, hogy a fővárosnál ne találja meg azt a bánásmódot és szívélyességet, amelyből kiérkezni a jóindulatot. Felkérem továbbá, szíveskedjék az ügyosztályok, hivatalok, intézetek, intézmények és üzemek vezetőit utasítani, hogy az alkalmazottaknak a közönséggel szemben tanúsított viselkedését állandóan és szigorúan ellenőrizzék. Az újból felmerülő esetekben kénytelen leszek a legkimérettelebb szigorral eljárni azokkal szemben, akik megfélemlítik a mindenkor kötelező udvariasság követelményeiről.

Uj kézbe kerül a Nagyerdei Vigadó bérlete

Ez év végével a nagyerdei Vigadó és az ezzel kapcsolatos strandfürdő büffé bérletének ideje lejár és a régi bérlő otthagyja a bérletet. A városnak az a célja, hogy a nagyerdei Vigadót és a strandfürdő büfféjét olyan bérlő vegye kézbe, amely olyan üzemet létesít és tart fenn, amely méltóan helyezkedjék el a Nagyerdő és a strandfürdő keretében. Ezért egyik feltétel az új bérlővel szemben, hogy az elavult Vigadó épülete teljesen alakíttassék át, új parkettel, lakrökökkel

látassék el, új termek képeztessenek ki megfelelő melléképítményekkel, úgy hogy az új Vigadó és ezzel kapcsolatban a büffé is a legkényesebb igényeket is kielégítse és bármily szigorú kritikát kiálljon.

A városházán most két irányban tárgyalnak. Az egyik irányban az Arany Bikával folynak a tárgyalások és pedig olyan alapon, hogy amennyiben az Arany Bika lenne a bérlő, akkor szállójában tartoznék bevezetni a panzió-rend-

Többrendbeli lakás központi fűtéssel, melegvízszolgáltatással és lifthasználattal november hó elsejére

kiadó.

Ertekezni:

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai r. t. irodájában

Ferenc József ut 34.

szert, úgy, hogy a vendégek reggelit és ebédet, valamint vacsorát kapnának, amelyet szabad választásuk kapnának, akár az Arany Bikában, akár a strandfürdő teraszán fogyasztathatnának el. Egyik feltétel az is, hogy az Arany Bika, ha ez a részvénytársaság lenne az új bérlő, a Vigadót és a strandfürdő büfféjét olyan módon tartani köteles, amelyen az Arany Bika áll és tartozik ugyanolyan asztalokat, székeket, asztali felszereléseket, evőeszközöket, hűtőberendezéseket kiuntartani, mint benn az Arany Bikában.

A másik irányban az ismert kiváló vendéglőssel, Németh Nándorral folytak a tárgyalások, aki szintén a legkönyömből jelöltje a bérletnek.

Az Arany Bikán kívül az Angol Királynő részvénytársaság is ajánlatot adott be a Vigadó bérletére és fővárosi minta szerint százalékos rendszer mellett akarja bérbe venni a Vigadót. Ez a rendszer, amely igazodik a változó bevételekhez, a városnak emelkedő bérbevétel biztosítana. Ez a rendszer különben is nagyszerűen bevált a főváros összes üzemeinél. Emellett a rendszer alkalmazását a Németh Nándor működése által garantált magas színvonal is alátámasztja.

HÍREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:

Kiadóhivatal 20-18
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel 20-18 és 32-12

Orgonavirágot hosott Debrecenbe a forró ős

Az évszakot alaposan meghazudtoló nagy meleg még mindig tart, nemcsak Debrecenben, de szerte az egész Tiszántúlon. És ezt a szép, meleg időjárást érzik nemcsak az emberek, de a vegetáció is. Egyes tavaszi virágok már Debrecenben is másodvirágzásba kezdtek. Így, ezt bizonyítandó, tegnap este bentjárt a Debreceni Független Ujság szerkesztőségében Kovács Lajos kereskedősegéd s hozott nekünk egy ágocskát őszi orgonavirágot. Másnap délután Kovács bentjárt a Homokkertben, ahol Varga Balázs m. kir. állami rendőrségi detektív Lónyay-uccai kertjében az orgonabokrokot másodvirágzásban találta. Az őszi virágok tele orgonabokorról leszakított egy kis ágat s azt behozta szerkesztőségünkbe. Az orgona virága színes, eleven, üde, igazi tavaszi illatú.

— Hadházy Zsigmond ny. főispán gyászja. Sulyos csapás érte Hadházy Zsigmond dr.-t, Hajdúvármegye és Debrecen város volt főispánját. Fivére, Hadházy Mihály, hajdúhadházi földbirtokos aki a városban vezető pozíciót töltött be meghalt. Halálát, amely mindenütt nagy részvétet keltett, kiterjedt rokonságán kívül barátai és tisztelői nagy sereg gyászolja. Temetése szerdán délután lesz.

— Időjárás: Nyugat felől felhősödés várható. Esők vagy zivatarok a meleg csökkenésével elsősorban a Dunántúlon, meg az északi részekben lehetnek.

— Pataki diákok összejövetele. A pataki diákok országos szövetségének debreceni fiókegyesülete 21-én, szerdán este 6 órakor tartja az „Angol Királynő”-ben szokásos értekezletét, amelyre a kedves diáktársakat és családtagjaikat a debreceni Kollégiumi Diákszövetség tagjaival együtt szeretettel várja az elnökség.

a vendégek reggelit és
acsorát kapnának, ame-
tásuk szerint akár a
kár a strandfürdő ter-
nának el. Egyik felté-
Arany Bika, ha ez a
enne az új bérlő, a
ndfürdő üfféjét olyar-
es, amelyen az Arany
k ugyanolyan asztalo-
li felszereléseket, evő-
berendezéseket künt
az Arany Bikában.
an az ismert kiváló
eth Nándorral foly-
aki szintén a legko-
bérletnek.
n kívül az Angol Ki-
aság is ajánlatot adott
ére és fővárosi minta
endszer mellett akar-
gadó. Ez a rendszer,
altozó bevételekhez, a
bérbevétel biztosí-
különben is nagy-
város összes üzemei-
dszer alkalmazását a
kiködése által garan-
is alátámasztja.

— Kedvez az idő a nagyerdei strand-
fürdőnek. A késő szeptemberi napok is
olyan szépek, sőt a déli órák egyenesen
forróak, hogy a közönség még most is
igen nagy számban keresi fel a strand-
fürdőt. Így a város eme legszebben jó-
vedelmező üzeme nagyon szerencsés
helyzetben van. A statisztika szerint,
amelyet a fürdő gondnoksága állandóan
vezet, vasárnap 925 személy kereste fel
a strandfürdőt, de hétköznapokon is,
amikor szép idő van, állandóan 500-nál
több fürdővendég fordul meg a strand-
dön.

— A kőművesiparosok szakosztálya
21-én, szerdán este 6 órakor az ipartes-
tületben ülést tart rendkívül fontos ügy-
ben, amely ülésre minden szakosztályi
tag feltétlen és pontos megjelenését ez-
uton kéri a szakosztály elnöksége.

— Megkerült a tolvaj a pénzzel
együtt. Megírta a Debreceni Független
Ujság, hogy Rác Rezső főpincér laká-
sáról a fogásra akasztott nadrág zsebé-
ből 120 pengő készpénzt elloptak. A
rendőrség részéről Sári István detektív
nyomozott a tolvaj után és rövid kutatás
után sikerült is kiderítenie, hogy a pénzt
a főpincértől fiatakoru bejárónője lop-
ta el. Lakásán 10 pengő hijával a pénzt
meg is találták. Az eljárást megindították.

— Kókény Lajos eszperantó szerkesztő
Debrecenben. Kókény Lajos tanár, or-
szágyűlési gyorsíró, az Orsz. Eszperan-
tó Egyesület alelnöke, szerkesztő
szeptember hó 20-án, kedden Debrecenbe
érkezik, mikor is a legaktuálisabb eszperan-
tó vonatkozású témákról előadást fog
tartani a helybeli eszperantó csoport
Széchenyi ucca 13. szám alatti helyiségé-
ben este 7 órai kezdettel. A jelek szerint
az előadást nagy érdeklődés fogja kísé-
rni nemcsak az eszperantisták, hanem az
eszperantó iránt érdeklődő nagy közön-
ség részéről is. Közélesen a magyar esz-
perantisták másik vezére, Karinthi Fri-
gyes, a nagyevű író, aki az Orsz. Esz-
perantó Egyesület elnöke, szintén ellátó-
gát városunkba, mely alkalommal a deb-
receni közönségnek módjában lesz üdvöz-
ölni őt az előadói pódiumon. Kókény
Lajos előadására belépődíj nincs s arra
minden érdeklődőt szeretettel meghív az
eszperantó helycsoport elnöksége.

— Ügyvédjelöltek gyűlése. Az Ügyvéd-
jelöltek Országos Szövetsége debreceni
kerületének ez évi rendes tisztújító köz-
gyűlése folyó évi szeptember hó 26.
napjának, határozatképtelensége esetére
szeptember hó 30. napjának délután 6
órájára az ügyvédi kamara tanácsstermé-
be az alábbi tárgysorozattal van össze-
híva. Felkéri a kerület tagjait, hogy le-
hetőleg teljes számban megjelenjen szíves-
kedjenek. Tárgysorozat: 1. Elnök jelen-
tése. 2. Titkár jelentése. 3. Pénztárnok
jelentése. 4. Felmentvény megadása. 5.
Uj tisztikar választása. 6. Esetleges in-
dítványok. Megjegyzés: Indítványok a
közgyűlést megelőzően legalább 4 nappal
figyelmünkön kívül hagyas terhével az elnök-
séghez írásban benyújtandók.

— Iskolaruhák, tornanadrágok,
kötények, harisnyák legolcsóbbak
Horovitznál, Püspöki-palota, Hatvan
ucca sarok.

**ÜNNEPÉLYESEN FOGADTA
PEST AZ OLIMPIAI
BOXOLOKAT.**

Budapest, szept. 20. A los angelesi
olimpiai játékokon diadalmasan szereplő
magyar csapat utolsó csoportja, az ököl-
vívők ma délután érkeztek meg Buda-
pestre a keleti pályaudvarra. A sport-
egyesületek ünnepélyesen fogadták a
megérkező olimpiákonokat. Az ünnepés
már a határon megkezdődött, ahova He-
gyeshalomig utaztak eljűl.

A keleti pályaudvaron elhelyezett dísz-
sátorban folyt le az ünnepség. A külön-
böző sportegyesületek ünnepelték az
ökölvívőket, akiknek nevében Enekes
István köszönte meg az ünnepést. Majd
autón a hősök emlékművéhez mentek és
azt megkoszorúzták.

— Ifjúsági zenekar a KIE-ben. Kérem
azokat a KIE tagokat, akik bármilyen
hangszeren játszanak, hogy a megalaki-
tandó ifjúsági zenekar munkájában ve-
gyenek részt, ahol szakszerű vezetéssel
tudásukat is fejleszthetik. Jelentkezni az
esteli órákban lehet a KIE-ben (Piac u.
7., I. emelet), Pusztay titkárnál.

— Uj butoráruház! Piac ucca 83., ud-
varban. Szenczációsan olcsó megnyitási
árak!

— Férfiszövetek szenzációs olcsón.
Használt ruhát cserélek. WEISZ.

— Hangulatos ének és parkettánc
reggel 5-ig a Tabarinban. Szolid pol-
gári árak.

A Meteor mozi műsora

Szerdán:
„Feleségem babája”, különös ka-
land Szóke Szakáll és Lyen Deyers
főszereplésével. — Megelőzi: Bedui-
nok gyöngye. Előadások: 7, 9 órakor

— Babakelengyék, gyermekruhák
legolcsóbbak, legizlésebbek Horo-
vitznál, Püspöki palota. (Nagy-
templommal szemben.)

— Gyapjuszövetet minden minő-
ségben legolcsóbban Gabányinál vá-
sárolhat. Bádogos u. 2.

A Bocskay tisztújító közgyűlése

A Bocskay Futball Club vasárnap
délután tartotta tisztújító rendes köz-
gyűlést a városháza közgyűlési termé-
ben, nagy érdeklődés mellett.

Grünwald Árpád dr. elnöki meg-
nyitójában rámutatott arra a jelentős fel-
adatra, melyet a Bocskay az egyetemes
sport szempontjából betölt s hangoztatta
a professzionista sport létjogosultságát.

Indítványára a közgyűlés üdvözölte
azokat a szövetségeket, amelyek ver-
senyzői az olimpiáson győzelmeiket sze-
reztek.

Létay Zoltán dr. terjesztette elő ez-
után tartalmas főtitkári jelentését, amely-
ben kitért a múlt év minden esemé-
nyére.

Ungár Jenő szólott a jelentéshez,
akinek indítványára mindazoknak, akik
az elmúlt sikeres évben a Bocskay ügyeit
szolgálták, a közgyűlés köszönetet sza-
vazott.

Békés István ellenőr terjesztette elő
ezután a zárószámadást és a jövő évi
költségelőirányzatot.

A közgyűlés a jelentésért köszönetet
mondva, a felmentvényt megadta.

Mittelmann Miksa jelölő bizott-
sági elnök ismertette ezután az új tisztikar
listáját, amelyet a közgyűlés egy-
hangulag elfogadott.

A Bocskay új tisztikara eszerint a kö-
vetkezőképpen alakult:

Diszelnökök: Hegyemegi Kiss Pál
dr., Nagy Géza dr., báró Vay László,
Vásáry István dr., Versényi Tibor.

Örökös tag: Nussbaum Jenő.
Elnök: dr. Brokés Győző.

Társelnökök: Beke Barna, Ber-
kovits József, dr. Berkovits Hermann,
Békés István, vitéz dr. Biró Barna, Far-
kas Lajos, dr. Fényes Endre, dr. Grün-
wald Árpád, dr. Hegedűs Jenő, dr. Hüttl
Tivadar, Króh Vilmos, dr. ifj. Magoss
György, Mittelmann Miksa, dr. Probst-
ner Artur, dr. Radó Rezső, Ritter Sán-
dor, Rostás Elemér, Sajó István, dr. Si-
mon Imre, Szántó László, Ungár Jenő,
Vásáry László.

Aelnökök: vitéz Borbély Imre,
Dergán Károly, Földes Jenő, Galambos
Sándor, Gaál Imre, dr. Huber Ferenc,
Keresztes Vidor, Kovács Zoltán, Led-
rer Ferenc, Müller Jenő, Müller László,
Nagy Dániel, Németh Lajos, Philipp
Jenő, ifj. Popovits Gyula, Poroszlay
László, Römer Richárd, Schlachta Sán-
dor, Thury Levente, Váczy István.

Tisztikar: Klubgazgató: Káldy
Zsigmond. Klubkapitány: Béber László.
Főtitkár: dr. Létay Zoltán. Titkár: Ko-
sovits István, Kepich György. Főjegyző:
Mandel Pál. Jegyző: Nagy Sándor.
Ügyész: dr. Payer Dezső, dr. Dróth Sán-
dor. Ellenőr: Papp Lajos. Háznagy:
Baghy Ferenc. Pénztárnok: Schwartz
Jenő. Szertáros: Olbrichtovits János.
Kluborvos: dr. Sarkady Sándor, dr. Ba-
lász László, dr. Udvardy László, dr.
Roth Miksa, dr. Rentz Antal, dr. Sohr
Andor.

Számvizsgálók: dr. Botos Bóka
Tibor, dr. Vajthó Lajos, Strenk Dániel.
Választottak még ezenkívül ugyancsak
egyhanguan népes választmányt is és
ezzel a közgyűlés véget ért.

MOZI

Vigszínház 7 és 9 óra.	MINDIG A NŐ! és a X. olimpiász II. része
Uránia 1/2 és 9 óra.	MOSOLYGÓ HADNAGY és BOLDOG SZIVEK.

MINDIG A NŐ.
Az Osso-filmgyár tipikusan párisi
életképe érdekes feldolgozása révén éri
el hatását. A párisi külváros romanti-
kája dominál benne, keverve a boxmér-
kőzések izgalmával. Inkább azért szerep-
lőkre, mint mesére van alapítva a film si-
kere. Annabella, a primadonna és Pre-
jean az amoroso szerepben mutatkoznak
be előnyösen, jól játszanak és kedvesen
énekelnek.

A kisérő műsor kiemelkedő száma az
olimpiász és ebből is az Énekes—Caba-
nas boxdöntő, amely tökéletes részlet-
séggel és hűséggel mutatja be a magyar
világajnok hősiességét. Két hir-
adó és egy kulturfilm egészíti ki a Vig-
színház új műsorát.

KÖZGAZDASÁG

AZ ÉRTÉKTŐZSDE ELSŐ NAPJA.

Budapest, szeptember 20. Több
mint egy évi szünet után kedden újból
megnyit a budapesti értéktőzsde. A kül-
földi események azonban nem kedveztek
a tőzsde megnyitásának és ennek követ-
keztében csak az első negyedórán volt
élnék a forgalom. A legnagyobb forga-
lom a megnyitás napján a szénpapírok
iránt mutatkozott, azonban hiányzott a
tőzsde megszokott, élénk üzleti képből
a külföldi telefonforgalom. A déli órák
után közölték a félhivatalos berlini je-
lentést, amely szerint a német tőzsdék
ellenállóképességük mutatkoztak. Ennek
hatása alatt nálunk az árukiáltat emelke-
dett felül és a kezdeti árfolyamok le-
morzsolódtak. A tőzsdei forgalom meg-
indulását különösen Bécsből kísérték
nagy érdeklődéssel. Az osztrák főváros-
ban általános a meggyőződés, hogy a
budapesti hivatalos értéktőzsdei forga-
lom nyomán a magyar értékek bécsi
jegyzése is rövidesen megindul.

NYUGODT A GABONAPIAC

Határidőüzlet: október 12.68, 69,
75, 73, 78, 76, zárlat 12.76—77, március
14.05, 08, 04, 15, 05, 08, 09, zárlat
14.09—10. Rozs: október 7.96, 88, 85,
89, zárlat 7.94—98, március 9.16, 15,
14, 12, 20, zárlat 9.20—21. Tiszta
Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg.
13.65—13.90, 78 kg. 13.80—14.05, 79 kg.
14.00—14.20, 80 kg. 14.05—14.35,
ftiszi, jász. 79 kg. 13.55—13.75, 80
kg. 13.65—13.85, fejem., dtuli, pestv.
bácskai 77 kg. 12.30—12.90, 78 kg.
12.95—13.05, 79 kg. 13.05—13.15, 80 kg.
13.20—13.35. Rozs: pestv. 7.25—7.35,
egyéb rozs 7.40—7.55, tak. árpa I. 9.40
—9.50, tak. árpa II. 9.10—9.30, felv.
sörárpa 12.00—13.00, egyéb sörárpa
10.75—11.75, zab I. 10.20—10.40, zab
II. 10.00—10.20, korpa 7.25—7.40.

TERMÉNYTŐZSDE-ZÁRLAT.

Csikágó, szeptember 20. Buza: 50,
52.625—75, 57.375—48, tengeri: 27.75,
29.34, zab: 15.625, 17.8875, 20.75, rozs:
—, 33.50, 37.875.
Liverpool: 5/6, 3/8, 5/3, 9/4, 5/6, 6/8.

A debreceni hőforrás vize

Margit-fürdőben

teljesen tisztán, idegen víz hozzáadása nélkül

orvosi felügyelet alatt 38—40 C° fokra lehűtött állapotban, állandóan frissen és tisztán áll a közönség rendelkezésére.

A hőforrás vize úgy külön a nők, mint külön a férfiak által egész nap csak a Margit-fürdőben használható.

Fürdőjegy ára a Margit-fürdő pénztárána P 1.—

Villamoson oda- és visszautazásra érvényes P 1-20

fürdőjegy (minden villamoskiszárazná váltható)

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓR: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCÁI 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCÁ 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCÁ 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Betollendő

Kertész
vagy kertészkedő inas, kinek esetleg felesége jól főz, ke-restetik. Felvilágosítást a kiadóban.

Fióközlet
vezetésére 300 pengő óvadékkal ügyes nő felvétetik. Cim a kiadóban. 574

Állást keresők

Vállalok
középiskolás diák vagy diákleány tanítását vagy bármely délutáni munkát. Könyvelés, levelezés, gyorsírás, stb. — Levelezőlapra jelentkezem. Veresegyházy László theológus, Kolégium. 546

Ápolónőnek nennék.
Okleveles szülésznő vagyok, minden tekintetben képzett ápolónő, hosszab klinikai gyakorlattal. Ezennek idősebb ur vagy urinő mellé ápolónőnek, hol családtag-nak tekintenének. Nagy gyakorlattal rendelkezem. — Levélbeli megkeresést a Debreceni Független Ujság kiadójába kérem „Ápolónő” jelige alatt. 2655

Órakönyvelés,
levelezést, könyveinek rendezését jutányosan vállalom. Cim kiadóban. 164

Egyetemi
hallgató előnyösen vállal korrepetálást, esetleg előadás-ért is. Cim „Galambos” cukrászdában, Kossuth ucca 11. 542

Világos

nagy üzlethelyiség kiadó, — Szent Anna u. 22. 5308

Szatócsüzet
jókarban lévő berendezést keresek megvételre. Ugyanott egy kisebbszerű berendezés olcsón eladó. Föhn Simonffy 48. 296

Üzlethelyiség
piacnál, Csapó 41., kiadó. Értekezni lehet Szent Anna 7. 583

Ingatlan

ELADÓ
adómentes ház kedvező fizetési feltételekkel. Érdeklődni a helyszínen, Kincseshegy u. 18., vagy Dienes ingatlan iroda. 2929

Kiadó
Ondódon 19 hold föld. Pe-reces ucca 20. 5269

ELADÓ
ház többrendbeli lakással. Mike-Ke. 5. Érdeklődni a helyszínen, vagy Dienes ingatlan iroda. 2930

Simonyi uton
és Homokkertben házhelyek eladók. Dr Kovács és sdr Papp ügyvédi irodájában, Batthyány 14. 3372

Eladó
adómentes új ház előnyös feltételek mellett Jósika u. 7. 5248

Jerikó ucca
53. számú kertű 3 szoba, előszoba, konyha, kam-rás lakással ellátott ingatlan kedvező fizetési áron eladó. Tiszánuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth ucca 8. 5122

Kiadólabás

GARZON LAKÁSNAK,
ügyvédi irodának, vagy orvosi rendelőnek alkalmas 2 szoba, elő. és fürdőszobás lakás központban azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Különbejáratu
kényelmesen berendezett szoba egy, esetleg két ur részére azonnalra jutányosan kiadó. Piac u. 58., I. em. 17. 2392

Egy
elegánsan butorozott különbejáratu szoba 1—2 személy részére azonnal kiadó. József kir. herceg u. 35., II. bal. 504

Két
szoba, konyha mellékhelyiségekkel novemberre kiadó. — Miklós u. 20. 560

2200 pengőért
központi fűtéssel együtt I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingyen lifthasználattal. Érdeklődni: Ferenc József ut 34. szám alatti könyvkereskedésben. 482A

Egy
szoba, konyha, speiz október elsejére kiadó. Gyár ut ca 6. szám. b. Postakert. 175

Üzlethelyiség
két szoba, előszoba, egy szoba, előszoba, egy szoba kiadó. Piac ucca 63. 5255

Kettő
és háromszobás modern lakás kiadó. Szepességi ucca 30. szám. 579

Modern
4 szobás, hallos lakás, teljes komforttal, II. emeleten azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 4598

Háromszobás,
fürdőszobás komplett modern lakás olcsón kiadó. Simonffy ucca 40. 580

Kiadó
azonnal nagy tágas uccai szoba, előszobával kapualatti bejárattal butorral vagy üresen Schön, Egymalom ucca 4. 575

Csinosan
butorozott szoba fürdőszoba használatl egy-két személy részére esetleg teljes ellátással kiadó. Engelné, Széchenyi 42. 582

Udvari
két szoba, konyha, hamara, teljesen rendbehozva, frissen festve. Ugyanott ucca 1 szoba, konyha, szuterén lakás azonnal kiadó. Csokonai 44. 4797

Eladás

Eladó
keveset használt speizlétra, hozzávaló kerettel és ajtóval, valamint egy antik szekrény. Kincseshegy, — Kincseshegy u. 18. 2808

Ne féljen
a téltől, mert a lehető legolcsóbb napi áron szállítjuk szén- és faszükségletét. Első-rangu belföldi szén, legprimább hasáb és aprított fa kis tételekben is házhoz szállítva kapható. Alföldi Faértékesítő Vállalat, Pesti ucca 2. — Telefon 31—23. Cégtulajdonos: Ihász Henrik és Grósz József. 2637

Eladó
csillár, nagy ebédli eredeti festmények és két jókarban lévő télikabát. Piac u. 34., III. em. 15. 2941

Eladó
elköltözés végett egy asztal hat székkal, egy nagy asztal-spór, stélázi, hokedlik, fali óratok, vizes lóca, virágváza, egy zsák kenyérhéj olcsón. Kossuth u. 51., keresztépület. 518

Bor
12 hektoliter 1930. évi eladó. Értekezni Kassai ut 16., délután 5 órától. 5261

Két kosaras
cca. 5—5 hektoliter ürartalmu, sinenfutó prés, jókarban levő Preisler gyártmányu eladó 350 P-ér. — Bathányi u. 14. sz. 4747

Eladó
egy nagy perzsabunda készítéséhez elegendő bőrök. — Miklós ucca 2. Berger Testvérek. 576

30—35 liter
teljes tej lehetőleg... I-ben naponta házhoz szállítva eladó. Értekezhetni: Kig. 6 ucca 38. Kerekes. 5091

Butor,
teljesen új, modern uriszoba vagy ebédli elköltözés miatt olcsón eladó. Koncertpianino bérbé kiadó. Arany János u. 28. 581

Világmarkás
új zongorák minden elfogadható áron eladók. — Batthyány u. 22. 5310

Diófa
könyvszekrény, íróasztal, karosszék (új, antikutánzat, berakásos) eladó. Betűlen ucca 48., asztalosnál. 5311

Másológép,
számológép, bolti állvány, két méteres asztal, — accumulator, edények, gázcsillár eladó. Csapó ucca 10. szám, az udvarban. 5227

Boroshordók,
fataposókádak, szőlőprés — vashől szőlőkarók eladók. — Kossuth ucca 15. szám.

Vétel

Mosott
géptörő rongyot veszünk. Hegedüs és Sándor R. T. Ferenc József ut 49.

Magyar
perzsát középnyagságut — használat vagy újat veszek. Ajánlatot „Perzsa” jeligére. 5321

Üzletberendezést
kisebbit keresek megvételre, esetleg szétszedett állapotban. Cimet „Üzletberendezés” jeligére. 579

Ellátás

Középiskola
iskolás fiut vagy leányt teljes ellátásra elvállalok havi 50 pengőért. Hüvelyes u. 7. 1756

Intelligens
zsidó család két középiskolás fiut vagy leányt teljes ellátásra külön szobával, fürdőszoba használatl, gondos felügyelettel elfogad. Cim a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalánál. 2622

Otthonot talá
erkölcsös árva vagy özvegy Szent Anna ucca 11. 5323

Különféle

Hadikölcsönkötvényesek
Budaepsti kirendeltségénél díjtalanul kaphatnak bármilyen ügyben felvilágosítást Debrecen, Rákóczi 19. 577

200 q
csövestengerinek göré kiadó. Cegléd ucca 4. 578

Menyasszonyi
kelengyék himzését, szines himzést, összeállításokat, monogramot 8 fillértől, miniféle kézimunkákat olcsón és szépen készítek. Bem József u. 6. (Közkórház mellett.) 136

Tengerigorét
keresek, 4 hónapos fehér kutyá eladó. Vörösmarty 9. 5297

Rádiólaboratóriumat
újjaszerveztem. — Vállalok mindenfajta rádiókészülék készítését, telespek készülékek hálózatira való átalakítását, legmodernebb dinamikus hangszórót — legolcsóbban szállítok, rádió és autó accumulator javítás és töltés. Tasnádi Kovács Sándor vilamosági vállalata, Piac 42. (Pannonia udvar.) 5216

„Köszénbányavállalat”
kiváló minőségű szénnel 15—20.000 pengővel társat vagy finanszírozót keres. — „Finanszírozó” jeligére kiadóba. 583

Kun József
uriszobásága, Ferenc József ut 44., udvarban. Mélyen leszállított fazonárok. 3819

Női kalapok
gyors készítése, alakítása 1.20—1.50. Cserepes u. 16. 5309

Friss tej
állandó szállításra saját gazdaságomból megrendelhető. Bethlen 44. Telefon 11—61. 5320

Téli
fa- és szénszükségletét mielőtt másutt szerezné be, kérjen saját érdekében előbb ajánlatot Prohászka és Társától, Bethlen 44. Telefon: 11—61. 5319